

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України

24 квітня 2024 року № 578

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач (ка) ступеня доктора філософії Петренко Владислав Вадимович,
(власне ім'я, прізвище здобувача (ки))

1995 року народження, громадянин (ка) України,
(назва держави, громадянином якої є здобувач (ка))

освіта вища: закінчив (ла) у 2019 році Львівський національний університет імені Івана Франка
(найменування закладу вищої освіти)

за спеціальністю (спеціальностями) Культурологія
(за дипломом)

працює _____ у _____,
(посада)(місце основної роботи, підпорядкування, місто)

виконав (ла) акредитовану освітньо-наукову програму Культурологія.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківської державної академії
(повне найменування закладу вищої освіти)

культури від « 02 » липня 2024 року № 145
(наукової установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

зі змінами (за наявності), внесеними наказом від « » _____ 20__ року № _____,
у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Божко Любов Дмитрівна, доктор культурології, доцент, професор кафедри музейно-туристичної діяльності Харківської державної академії культури
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Рецензента – Александрова Марина Вячеславівна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри культурології та медіакомунікацій Харківської державної академії культури
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Офіційних опонентів – Герчанівська Поліна Евальдівна, доктор культурології, професор, зав. кафедри філософії та культурології Київського національного університету технологій та дизайну;

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Печеранський Ігор Петрович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії та педагогіки Київського національного університету культури і мистецтв;
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Русаков Сергій Сергійович, кандидат філософських наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики, професор кафедри філософської антропології, філософії культури та культурології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова,

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «10» вересня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань Гуманітарні науки

(галузь знань)

Петренку Владиславу Вадимовичу
(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Феномен посередності в контексті масової культури та сучасних технологій»

(назва дисертації)

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано у (в) Харківській державній академії культури

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник (керівники) Панков Георгій Дмитрійович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри культурології та медіакомунікацій Харківської державної академії культури

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Вона є завершеною і самостійною науковою працею, що присвячена актуальній темі дослідження, висвітлює значущі для сучасної науки питання, має наукову новизну та практичну цінність, містить нові, актуальні результати, що засвідчують важливість проведеного дослідження для сучасної культурології.

Здобувач (ка) має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 відповідають вимогам пунктів 8,9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії) (зазначити наукові публікації):

1. Петренко В.В. Феномен речі в трансформаційних проявах масової культури // Культура України : зб. наук. пр. Харків, 2021. Вип. 73. С. 48-54.

2. Петренко В.В. Критерії аналізу культури посередності // Культура України : зб. наук. пр. Харків, 2022. Вип. 76. С. 71-79.

3. Петренко В.В. Зв'язок понять «Народ», «Маса» із посередністю як соціокультурним феноменом // Вісник Маріупольського державного університету : зб. наук. пр. Маріуполь, 2022. Вип. 24. С. 80-90.

4. Петренко В.В. Культурологічний зріз поняття посередності в контексті філософії Платона // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Рівне : РДГУ, 2023. Вип. 45. С. 28-32.

5. Петренко В.В. Посереднє, безпосереднє та опосередковане в культурі // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Рівне : РДГУ, 2024.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Герчанівська Поліна Евальдівна, доктор культурології, професор, зав. кафедри філософії та культурології Київського національного університету технологій та дизайну, із зауваженнями:

По-перше, у дисертації при вивченні феномена посередності в епоху інформаційного суспільства помітна орієнтація на його розуміння в західному соціокультурному контексті. Вважаю, було б доцільним враховувати більш широкий культурний спектр, аналізуючи феномен посередності в різних культурних контекстах (зокрема, українському), оскільки посередність може мати різні форми і проявлятися по-різному залежно від культурних, соціальних та політичних умов.

По-друге, у тексті ігнорується позитивний потенціал інформаційного суспільства та інтернету (наприклад, можливості для самовираження, доступ до інформації, демократизація знань та участь у суспільно-політичному житті через нові медіа). Однобічність у висвітленні питання знижує цінність тексту як аналітичного дослідження.

По-третє, твердження про те, що посередність стає основою інформаційного тоталітаризму, здається перебільшеним. Сучасний інформаційний простір набагато складніший та багатогранніший, ніж представлено в тексті. Крім того, активна участь користувачів у створенні контенту свідчить про децентралізований характер інформаційного обміну.

По-четверте, не вистачає аналізу взаємозв'язків між ідеологією, політикою та технологіями в контексті їх впливу на формування посередності в інтернеті. Не з'ясовано, які саме аспекти ідеологій або політичних процесів впливають на структуру і функціонування інтернет-простору.

Печеранський Ігор Петрович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії та педагогіки Київського національного університету культури і мистецтв, із зауваженнями:

1. По-перше, гортаючи роботу й особливо переглядаючи загальні висновки, я так і не помітив чіткої (можливо авторської) дефініції посередності саме з культурологічних позицій. Що таке посередність як сучасний соціокультурний феномен? Як на мене, це мало б бути одним із важливих аспектів новизни роботи. Дефініція поняття сприятиме кращій концептуалізації цього феномену.

2. По-друге, якщо посередність як антропологічна характеристика генерується сучасним соціумом, інфікованим, на думку Р. Фукса, «цифровим фашизмом», то чи можна таку людину насправді вважати фашистом? І чи існує якийсь антидот від такого «упосереднення» та упослідження, або практичні рекомендації, як не бути цифровим фашистом у XXI ст.?

3. По-третє, привертає увагу неповнота представлення методів, які використовуються у роботі. Дисертант відзначає культурологічний, аксіологічний, соціологічний (у поєднанні зі статистичним), семіотичний, герменевтичний та філософський підходи. Проте, виходячи зі змісту та логіки викладу матеріалу, у роботі застосовано комплекс загальнонаукових і теоретичних методів (структурнофункціональний, порівняльний, аналіз і синтез, систематизація та узагальнення). Хотілося б дізнатися, чому дисертант не згадує їх у вступі.

4. По-четверте, в роботі зустрічаються неточності стилістичного та редакційного характеру: зокрема, нумерація у змісті рукопису не співпадає з номерами сторінок у тексті; є питання до оформлення списку літератури (правила бібліографічного опису!) тощо.

Русаків Сергій Сергійович, кандидат філософських наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики, професор кафедри філософської антропології, філософії культури та культурології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, із зауваженнями:

1) На стор. 72 автор використовує поняття «фантазматичне» з посиланням на Ж. Лакана, хоча в списку використаних джерел роботи французького філософа не позначені. Так само, на стор. 164 наводиться приклад з фільмом «Капітан фантастик» (реж. М.Росс), але це не відбивається у джерельній базі.

2) На стор. 23 дисертант робить висновок, що посередність стала результатом неоліберальної ідеології, але не розгортає поняття неолібералізму, як воно трактується у спеціальній науковій літературі або ж в авторській інтерпретації. Хоча, це було б доцільно показати більш чітко, ніж побіжно заявлено в роботі.

3) Протягом всієї роботи дисертант вельми критично ставиться до предмету і об'єкту свого дослідження, що може сприйматися з одного боку як авторська ангажованість, з іншого боку, як авторська оптика.

4) Також хотілося б поставити запитання про ключові чинники соціокультурної детермінації феномену посередності. Чому саме ці два чинники були обрані, як ключові та проігноровані інші, якщо такі існують.

Александрова Марина Вячеславівна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри культурології та медіакомунікацій Харківської державної академії культури, із зауваженням:

Співвідношення феномену посередності з масовою культурою потребує глибшого аналізу та додаткової аргументації впливу масової культури на посередність.

Божко Любов Дмитрівна, доктор культурології, доцент, професор кафедри музейно-туристичної діяльності Харківської державної академії культури, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» - членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує
Петренку Владислав Вадимовичу

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь/ступеня доктора філософії з галузі знань Гуманітарні науки

(галузь знань)

за спеціальністю (спеціальностями) 034 Культурологія

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Окрема думка члена разової ради додається (за наявності).

Голова разової спеціалізованої вченої ради

(підпис)

Любов БОЖКО

(власне ім'я та прізвище)